

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta ta' I-4 ta' Novembru, 2011

Citazzjoni Numru. 208/2008

**A B
Vs
C B**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ippresentat mill-attrici fl-14 ta' Mejju, 2008, li *in forza tieghu*, wara li ppremettiet :

- 1) Illi l-kontendenti izzewwgu nhar is-26 ta' Dicembru 1971 u dan kif jirrizulta mill-anness certifikat taz-zwieg immarkat Dok A;
- 2) Illi minn dan iz-zwieg ma twieldu erbat itfal D, E, F, G u H ilkoll maggorenni;
- 3) Illi l-intimat irrendu ruhu hati u fil-konfront ta' martu ir-rikorrenti ta' adulterju, ecessi, mohqrija, theddid, ingurji gravi u servizzi b'rizzultat li l-hajja matrimonjali ta' bejniethom m'ghadhiex aktar possibli tant illi z-zwieg tkisser irrimidjabbilment;

4) Illi r-rikorrenti giet awtorizzata tipprocedu ghal separazzjoni personali skond digriet moghti minn din l-Onorabbi Qorti datat 27 ta' Novembru 2007 fl-atti ta' l-ittra numru 1129/07 hawn anness u mmakrat Dok B;

Talbet ghalhekk li l-intimat ghar-ragunijiet premessi u prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportuna jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

- 1) tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti ghar-ragunijiet premessi unikament imputabbi lill-intimat;
- 2) tawtorizza lir-rikorrenti sabiex tghix esklussivament fid-dar matrimonjali bl-isem 43 Triq il-Malvizz Fgura;
- 3) tikkolina kontra l-istess rikorrenti il-provvedimenti ta' l-Artikolu 48 u l-Artikolu 51 sa 61 tal-Kodici Civili, Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
- 4) tiddikjara xolta il-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet, tillikwida u taqsam l-istess f'zewg porzjnijiet li jigu assenjati wahda lil kull wiehed mill-partijiet, b'dana illi jigu applikati is-sanzjonijiet imsemmija fil-hames talba, occorendo bin-nomina ta' periti nominandi u billi jigi nominat nutar sabiex jircievi l-att relativ u kuratur biex jirraprezenta lill-intimat fl-eventwali kontumacija fuq l-istess att;
- 5) tillikwida il-krediti kollha dovuti mill-komunjoni ta' l-akkwisti u mill-intimat favur ir-rikorrenti u tordna lill-intimat ihallas a favur ir-rikorrenti dawk il-krediti hekk likwidati;
- 6) tordna lill-intimat jirrestitwixxi lill-esponenti il-beni u krediti parafernali tagħha jew il-valur rispettiv tagħhom fi flus;

Bl-ispejjez kontra l-intimat minn issa ngunt in subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda ta' l-attrici;

Rat il-verbal tagħha tal-11 ta' Mejju 1990 li permezz tieghu il-konvenut, illi huwa kontumaci, iddikjara illi ma riedx

Kopja Informali ta' Sentenza

iqabbad avukat biex jirrapprezentah u illi ma kelly l-ebda pretensjoni fuq id-dar taz-zwieg u ta' go fiha;

Semghet lix-xhieda li tressqu;

Rat il-provi li gew prodotti, id-dokumenti li gew esebiti u l-atti kollha;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum;

Ikkunsidrat :

Illi xehdet l-attrici u qalet illi izzewget lill-konvenut fis-26 ta' Dicembru 1971 u miz-zwieg kellhom sebghat itfal illi illum huma kollha maggorenni. Hija qalet illi l-hajja mizzewga tagħhom kienet ta' dwejjaq għaliha u għal uliedha u dana peress illi l-konvenut huwa bniedem vjolenti u sawwatha kemm il-darba matul iz-zwieg tagħhom, sawwat ukoll lit-tifel il-kbir D, tant illi dan kelly bzonn kura psikjatrika. Hija kompliet tixhed illi l-konvenut kien dejjem xhih mal-familja u kien iħalliha bla flus għal gimħat shah u b'hekk kien ikollha tiehu l-flus mingħand ommha u missierha biex ikollha x'titma lil uliedha. Kien kattiv anke ma uliedu, kelly kamra fejn kien irabbi il-fniek u kien iqajjem lit-tfal fil-hamsa ta' filghodu biex jghinuh innaddaf lill-fniek. L-attrici kompliet tixhed illi zewgha kelly relazzjoni ma certu X minn Ghajn Dwiel Rahal Għid, liema relazzjoni ilha ghaddejja għal madwar 30 sena u hija stess kienet rat lill-konvenut hiereg mid-dar ta' din il-mara. L-attrici kompliet tixhed illi zewgha telaq mid-dar matrimonjali fil-Fgura diversi snin ilu u mar jghix il-Birgu fl-indirizz 43, Triq San Lawrenz u din id-dar hija proprjeta tal-konjugi. Hija xehdet illi għandhom ukoll kamra ohra fi Triq il-Koppla Fgura. L-attrici xehdet illi minn mindu telaq zewgha qatt ma taha manteniment u dejjem ghexet bl-ghajnuna tal-Gvern u ta' uliedha.

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici esebiet Nota li permezz tagħha esebiet valutazzjoni ta' perit arkitett tad-dar matrimonjali u cioe' il-fond numru 49 Triq il-Malvizz, Fgura u f'din il-valutazzjoni

Kopja Informali ta' Sentenza

id-dar in kwistjoni giet stmata fl-ammont ta tmenin elf euro (€80,000) L-attrici esebiet ukoll valutazzjoni tal-proprjeta 43 St Lawrence Street Birgu u din il-proprjeta giet stmata fl-ammont ta' sebghat elef euro (€7,000). L-attrici esebiet ukoll valutazzjoni ta' store fi Triq il-Koppla Fgura illi gie stmat mill-Perit fl-ammont ta' tlett elef euro (€3,000).

Ikkunsidrat :

Illi I-attrici talbet is-separazzjoni u allegat illi zewgha huwa hati lejha ta' adulterju, eccessi, mohqrija, theddid, ingurji gravi u servizzi.

Illi I-Ligi tagħna tqiegħed bhala motivi li jiggustifikaw I-azzjoni ta' separazzjoni l-episodji saljenti tal-hajja konjugali u mhux incident ta' importanza minuri. Il-Qorti għalhekk trid tkun gwidata mill-provi prodotti quddiemha u trid tagħtihom dak il-piz li hu normalment mistenni f'sitwazzjonijiet ta' din in-natura. L-apprezzament tal-provi irid ikun wieħed oggettiv u fattwali, mizurat mic-cirkostanzi tal-kaz in kwistjoni.

Illi dwar eccessi, il-Qorti tirreferi għal sentenza moghtija minn din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet Maria Mifsud vs Vincenzo Mifsud deciza fit-30 ta' Gunju 1961 fejn ingħad illi fil-kuntest ta' separazzjoni bejn il-partijiet "certi fatti, kliem u mod ta' azzjoni jew attegġement li jistgħu jirrendu l-hajja komuni insopportabbi, huma ritenuti mid-dottrina bhala sevizji."

Illi kif dejjem gie ritenut ma jenhtiegx illi jikkonkorru s-sevizzi, l-ingurji gravi, t-theddid u l-minacci kollha flimkien, izda huwa sufficient li jigi ppruvat wieħed minnhom biss.

Ikkunsidrat :

Illi dwar l-adulterju, il-Qorti rat illi dan ma giex ippruvat fil-grad rikjest mill-Ligi u skond il-gurisprudenza nostrana.

Illi permezz ta' sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet A Spiteri vs Avukat Dr Albert V Grech et noe (Kollez. XXXVII.II.693) l-adulterju huwa bla dubju l-kawza l-izjed

gravi li ghaliha l-ligi tawtorizza s-separazzjoni personali; izda, stante d-diffikulta tal-prova, kif turi l-assenza ta' dispozizzjoni legislattiva li tillimita dina l-prova, huwa ormai pacifiku fid-dottrina u fil-gurisprudenza li l-adultejru jista jkun pruvat permezz ta' indizji u prezunzjonijiet purché dawn ikun gravi, precizi, u konkordanti b'mod li ma jhalla ebda dubju f'mohh min għandu jiggudika.

Illi fil-kaz odjern l-attrici esebiet biss l-affidavit tagħha u ma ressquet l-ebda prova ohra sabiex tikkollabora ix-xieħda tagħha dwar l-allegat adulterju da parti ta' zewgha u għalhekk il-Qorti rat illi l-attrici ma irnexxielhiex tipprova illi l-konvenut ikkommetta adulterju fil-konfront tagħha.

Illi kif diga kellha okkazzjoni li tħid, il-Qorti trid tezamina l-episodji saljenti tal-hajja konjugali kollha u mhux incident minuri, liema episodji joffendu l-persuna li kontra tagħha huma diretti b'mod li jiggeneraw fiha fulur, ezaverbazzjoni u avverzjoni profonda kontra l-konjugi li jkun hati tagħhom (vide Vol. XXXI.P.1.200; Vol XXVI P1 p.246).

Illi dwar il-mohrija, din tirrizulta anke meta jkun hemm incident izolat, u s-sevitti meta dawn ikunu abitwali jew ripetuti b'mod illi jirrendu il-hajja konjugali insupportabbi.

Illi fil-kaz odjern, l-attrici ma ressquet l-ebda fis-sens illi hija qegħda tircievi l-ghajnuna socjali, ma ressquet l-ebda provi fis-sens li zewgha ma jagħthix manteniment hliel fix-xieħda tagħha, u lanqas ma għamet tentattiv sabiex il-Qorti tordna illi l-konvenut jghaddilha il-manteniment.

Illi l-Qorti rat ukoll illi fil-kaz odjern it-tfal huma kollha maggorenni.

Għaldaqstant, u għar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti qiegħda taqta u tiddeciedi din l-kawza billi, fil-kontumacja tal-konvenut, tilqa l-ewwel talba, tilqa wkoll it-tieni talba u tawtorizza lill-attrici sabiex tħix esklussivament fid-dar matrimonjali bl-isem 43, Triq il-Malvizz Fgura u dana ukoll peress illi l-konvenut iddikjara fil-Qorti illi ma għandu l-ebda oggezzjoni għal din it-tieni talba attrici, qiegħda tichad it-tielet talba peress illi l-attrici

Kopja Informali ta' Sentenza

ma irnexxielhiex tipprovaha a sodisfazzjoni tal-Qorti, qegħda tilqa ir-raba talba u tassenja lill-attrici id-dar matrimonjali bl-isem 43 Triq il-Malvizz Fgura b'kull ma hemm go fiha u tassenja lill-konvenut il-fond 43, St Lawrence Street, Birgu u l-istore fi Triq il-Koppla Fgura bil-mobbli ta' go fihom u qegħda tahtar lin-Nutar Mario Bugeja sabiex jircevi l-atti relativ u lil Dr Gabrielle Zammit bhala kuratur sabiex tirrappresenta lill-konvenut fl-eventwali kontumacja fuq l-istess att. Il-Qorti qegħda tichad il-hames u is-sitt talbiet attrici peress illi l-attrici ma irnexxielhiex tipprova dawn it-talbiet; Bl-ispejjez jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----